

عنوان مقاله:

خوانش فوکویی مولفه های حکومت مند موثر در برساخت هویت سرزمینی ایران عصر سامانی

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 14، شماره 51 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده:

احسان لشگری تفرشی - دانشیار، گروه جغرافیای سیاسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه یزد، ایران

خلاصه مقاله:

در چارچوب مفهوم حکومت مندی میشل فوکو؛ ایدئولوژی نهاد قدرت با دارا بودن مولفه های مرتبط؛ جغرافیای سیاسی و فرهنگی خاص خود را تولید می نمایند. هویت سرزمینی در چارچوب مفهوم حکومت مندی مشتمل بر مجموعه ای از نمادها و فرایندهایی است که توسط گفتمان اجتماعی - سیاسی در مقطع مشخص از تاریخ مفصل بندی می گردد. در این دیدگاه مرزهای هویتی جنبه طبیعی ندارد بلکه امری برساخته می باشد که در گذر زمان توسط قدرت سیاسی به صورت تجانسی در داخل یک قلمرو سیاسی تثبیت گردیده و احتمال بازساخت در آینده نیز وجود دارد. در این مقاله کوشش گردیده با اتکا به روش تفسیری و با استفاده از مضمون نظری حکومت مندی گفتمانی میشل فوکو؛ چگونگی صورتبندی هویت سرزمینی در عصر حکومت سامانی (۲۸۷ - ۳۸۹ ه. ق) واکاوی گردد. یافته های تحقیق بیان گر آن است که مفصل بندی هویت سرزمینی در عصر حکومت سامانی بر مبنای خوانش تلفیقی از آموزه های ایران باستان و اسلام و ارتقای زبان فارسی به مثابه زبان معیار بازنمایی گردید و اشتراک بین الادهانی را در بین مردم ایران تقویت نمود. همچنین در دوره سامانی انتساب نسبی به پادشاهان اسطوره ای ایران باستان؛ مشروعیت ساخت مرزهای متمایز هویتی توسط رهبران سیاسی دوره سامانی را تامین نموده بود. بطوری که شبکه پیچیده ای از روابط قدرت در این دوره با خلق تبار باستانی برای دودمان های حاکم و وارد نمودن آن در متون تاریخی (در قالب ارتباط دانش و قدرت) در تثبیت اشتراک بین الادهانی در جامعه به کار گرفته شدند.

کلمات کلیدی:

"هویت سرزمینی"، "حکومت مندی"، "فوکو"

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030530>

